

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013

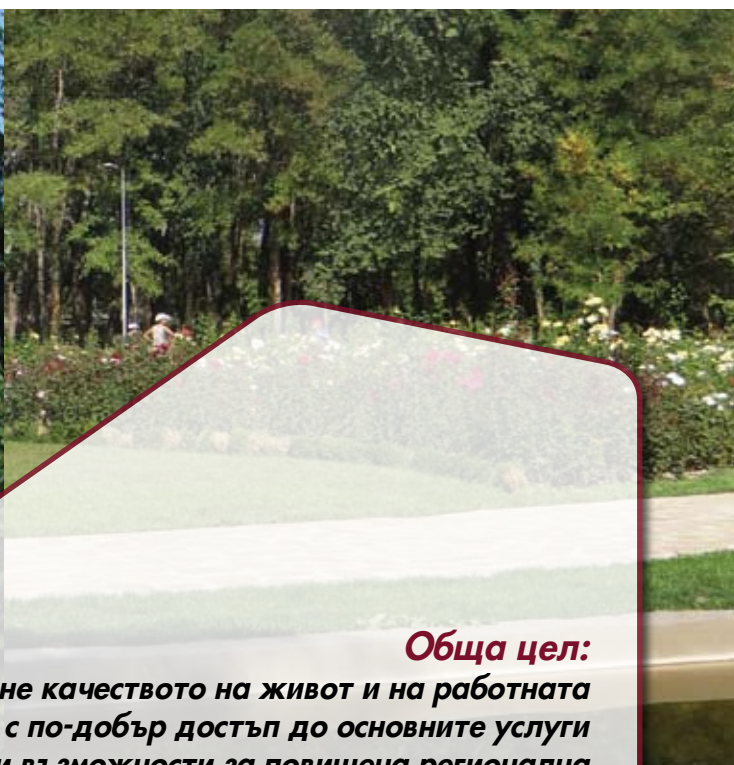

**Оперативна програма
Регионално развитие 2007-2013**

Инвестираме във Вашето бъдеще!

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

Обща цел:
*Подобряване качеството на живот и на работната
среда с по-добър достъп до основните услуги
и нови възможности за повишена регионална
конкурентоспособност и устойчиво развитие.*

Бюджет на програмата:
3 131 821 212 лева

ОПРР се финансира от Европейския
фонд за регионално развитие на
Европейския съюз и от държавния
бюджет на Република България.

Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие

Бюджет: 1 875 344 313 лева

Бенефициенти: Общинитена територията на 86 градски агломерационни ареали, Европейската инвестиционна банка (като Холдингов фонд по инициативата JESSICA), Министерство на културата, Министерство на здравеопазването, Агенция за социално подпомагане, Агенция по заетостта, Министерство на вътрешните работи / Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, Министерство на образованието и науката, Дирекция „Обновяване на жилищни сгради“ в Министерство на регионалното развитие, Фонд за жилищно обновяване, организации с нестопанска цел в партньорство с общини, неправителствени организации и университети, когато действат като сдружения с нестопанска цел за предоставяне на здравни, социални, образователни и културни услуги.

Приоритетна ос 2: Регионална и местна достъпност

Бюджет: 645 439 513 лева

Бенефициенти: Агенция „Пътна инфраструктура“, 86 общини, разположени в рамките на градските агломерационни ареали, Министерство на икономиката и енергетиката, Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“.

Приоритетна ос 3: Устойчиво развитие на туризма

Бюджет: 305 862 595 лева

Бенефициенти: Министерство на културата, Министерство на икономиката и енергетиката, Министерски съвет, 264 общини, включително в партньорство със сдружения на общини, местни, регионални и национални туристически организации, регистрирани в Националния туристически регистър, публични власти, управляващи недвижими културни ценности с национално и световно значение.

Приоритетна ос 4: Местно развитие и сътрудничество

Бюджет: 199 377 316 лева

Бенефициенти: Областни управи, 178 общини извън обхвата на градските агломерационни ареали, неправителствени организации в партньорство с общини или областни администрации.

Приоритетна ос 5: Техническа помощ

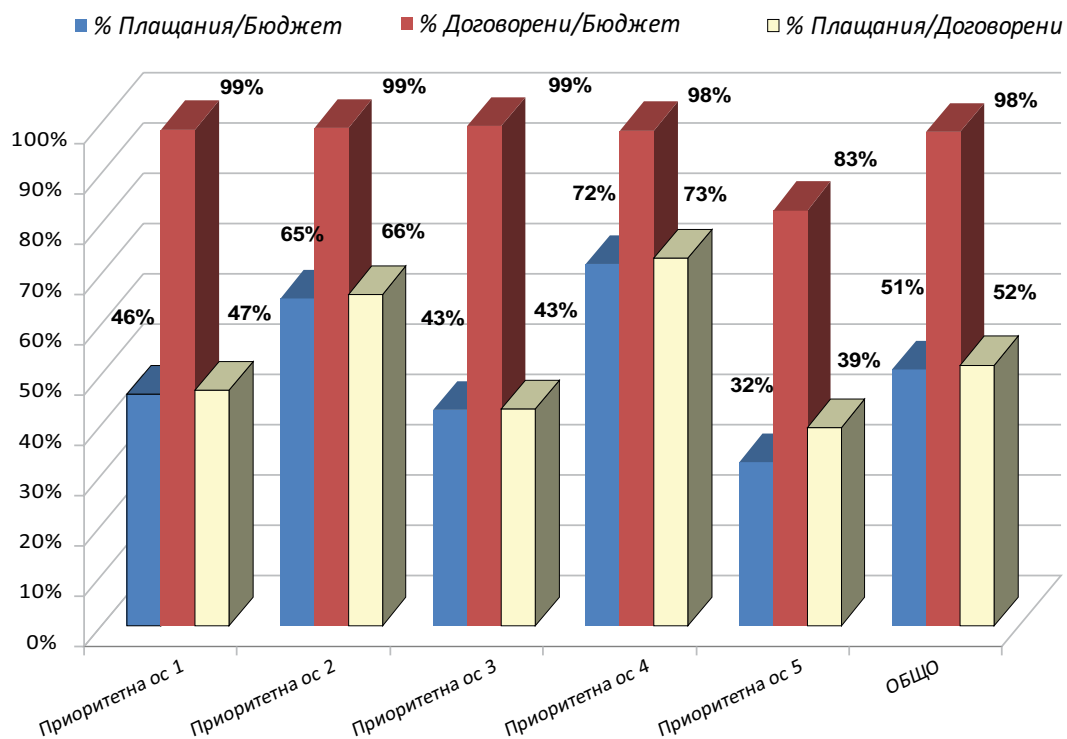
Бюджет: 105 797 473 лева

Бенефициенти: Управляващият орган на ОПРР, Дирекция „Обновяване на жилищни сгради“, Дирекция „Вътрешен одит“ към Министерство на регионалното развитие и Дирекция „Технически правила и норми“ в Министерство на инвестиционното проектиране, Министерство на здравеопазването, Министерство на културата, Министерство на образованието и науката, Министерство на икономиката и енергетиката, Министерство на вътрешните работи, Агенция „Пътна инфраструктура“, Агенция за социално подпомагане, Агенция по заетостта, Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“.

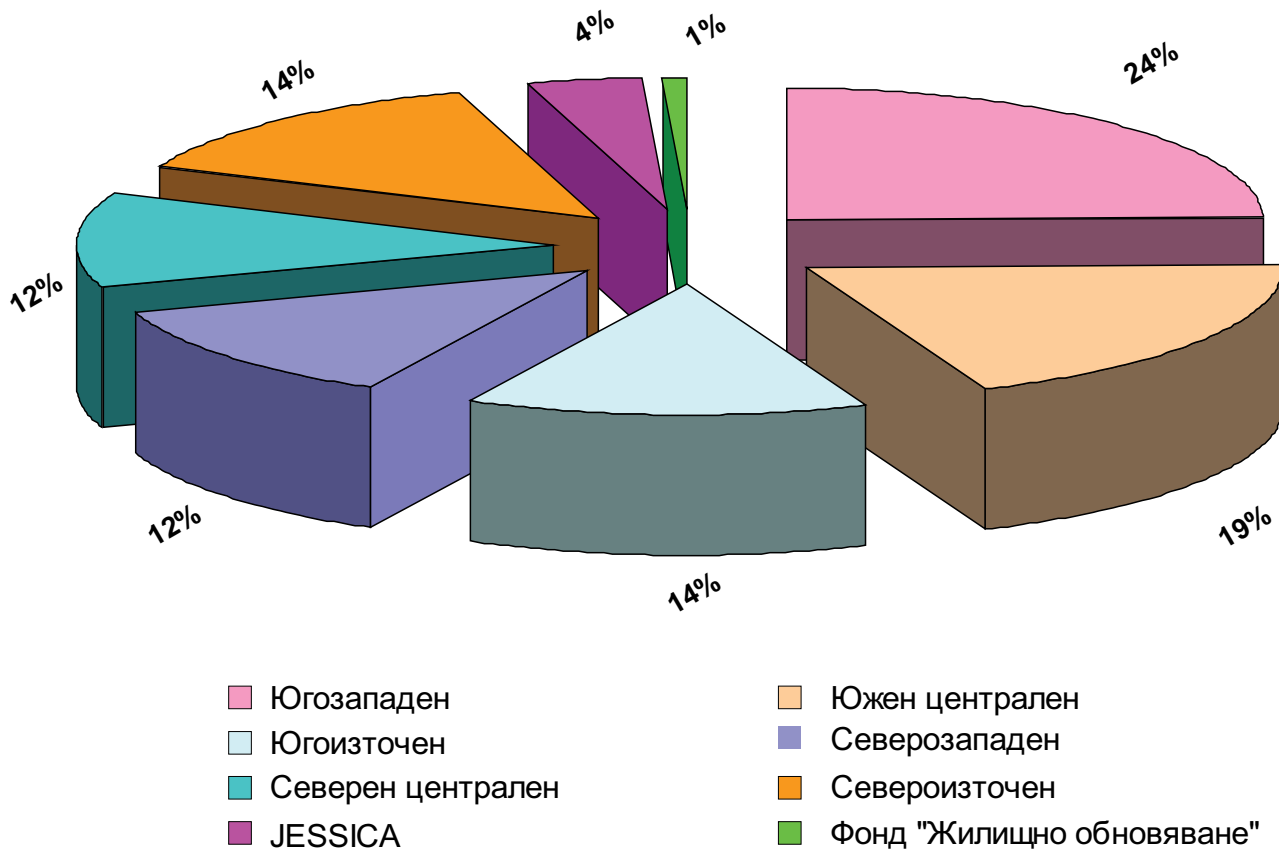

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОБЩИЯ НАПРЕДЪК ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОП „РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ“ 2007-2013 Г.

- Публикувани са **48 схеми** за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на обща стойност **3,131 млрд. лв.** или **100 %** от бюджета на ОПРР;
- През 2013 г. приоритетно освободеният ресурс се насочва към схема „Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали“ с конкретен бенефициент Министерство на вътрешните работи с оглед трансформиране на проекта на МВР в голям проект по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. с обща стойност на БФП 99,7 млн. лв. След подsigуряване на необходимия ресурс за проекта на МВР освободеният ресурс по програмата ще се пренасочва за финансиране на изпълнени или в процес на изпълнение пътни проекти, отговарящи на допустимите дейности по ОПРР, с конкретен бенефициент АПИ и обща стойност на БФП до 45 млн. лв., както и за финансиране на голям проект за „Изграждане на Северна скоростна тангента от км 0+000 до км 16+540“ с обща стойност на БФП до 235 млн. лв.;
- По програмата към 01.10.2013 г. са **подадени общо 1 896 проектни предложения** и са сключени **1 067 договора с общ размер** на предоставената безвъзмездна финансова помощ – **3,074 млрд. лв.** или над **98 %** от бюджета на програмата (3,131 млрд. лв.);
- Общият размер на плащанията към 01.10.2013 г. възлиза на **1 592 млрд. лв.** или **52 % от размера на договорените средства** и **51 % от бюджета на ОПРР**. Общият размер на сертифицираните средства е 1,216 млрд. лв.;
- Вследствие на изпълнените до момента **460 проекта** по ОПРР са постигнати следните резултати: подобрена и привлекателна градска среда, като над 3,1 млн. души ползват обновената градска среда – изградени/реhabилитирани паркове, озеленени площи, детски площадки (над 2,8 млн. кв. м.), пешеходни зони, велоалеи, тротоари (над 759 хил. кв. м.), осигурени паркоместа в близост до възловите транспортни точки на периферните градски зони – 3 125 бр. Над 2,2 млн. души ползват обновените 777 сгради на образователната, социална и културна инфраструктура, в които е постигната и значителна икономия на енергия в резултат от направените инвестиции – общо над 103 667 МВтЧ/средногодишно. Укрепени са свлачища с обща площ над 1,162 млн. кв. м, а облагодетелстваното население от тези инвестиции е над 623 хил. души.
- С тези показатели ОПРР се нарежда сред най-успешните програми в България. С подкрепяните дейности програмата достига до всеки регион в страната, показва видими резултати и спомага за подобряване на качеството на живот и работната среда на всеки български гражданин чрез осигуряване **на по-добър достъп до основните услуги и нови възможности за повишена регионална конкурентоспособност и устойчиво развитие.**

Финансово изпълнение на ОПРР за периода 01.01.2007 - 01.10.2013 г

Процент изплатени средства по райони на ниво NUTS 2 за периода 01.01.2007- 01.10.2013 г.

КЛЮЧОВИ ПРОЕКТИ ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ“ 2007-2013 Г.

1. Деинституционализация на децата в България

В рамките на Операция 1.1 „Социална инфраструктура“ е в изпълнение схема за безвъзмездна финансова помощ **„Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск“**. Конкретни бенефициенти са 62 общини в градските агломерации. Схемата подпомага изграждането/реконструкцията/обновяването/преустройството на подходяща инфраструктура на територията на градските агломерации, която да замени институционалната грижа и да допринесе за създаване на нови възможности за децата с увреждания и техните семейства. Така те ще получат подкрепа в общността и в своята естествена среда. Подписани са всички **62 договора** с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ **103 млн. лв.** С изпълнението на проектите се **предвижда създаването на общо 133 центъра за настаняване от семеен тип и 27 защитени жилища.**

Към 01.10.2013 г. са изградени 3 центъра за настаняване от семеен тип и 2 защитени жилища.

В изпълнение е проект на Министерство на здравеопазването на стойност 10 млн. лв. (безвъзмездна финансова помощ) за реструктуриране на **8 пилотни Домове за медико-социални грижи за деца**. Целта е да се разкрият иновативни интегрирани услуги за деинституционализация на деца от 0 до 3 г. и да се извърши превенция на изоставянето им.

2. Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни и общински лечебни и здравни заведения

Предоставени са **139 млн. лв.** безвъзмездна финансова помощ на Министерство на здравеопазването за реконструкция и обновяване на **15 държавни лечебни заведения**. Предвидени са **140 млн. лв.** за реконструкция и обновяване на **общински** лечебни заведения (по 2 схеми за безвъзмездна финансова помощ по Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 4). Към 01.10.2013 г. се изпълняват **33 договора** с обща стойност на предоставената БФП **133 млн. лв.**

3. Реконструкция и рехабилитация на второкласни и третокласни пътища

Основна цел на схемата за безвъзмездна финансова помощ е да насърчи достъпността, взаимосвързаността и сближаването вътре в регионите чрез подобряване и ремонт на регионални и местни пътища. Бенефициент е Агенция „Пътна инфраструктура“ с обща стойност на схемата **501 млн. лв.** С проектите ще се постигнат следните индикатори: 992,716 км реконструирана и рехабилитирана второкласна и третокласна пътна мрежа, както и 16,540 км изградени пътища от първокласната пътна мрежа. Към 01.10.2013 г. по схемата са сключени **52 договора** на обща стойност на БФП **494 млн. лв.** и са рехабилитирани и въведени в експлоатация общо **355 км пътни участъци**. На 30.09.2013 г. от страна на УО на ОПРР е одобрен голям проект „Изграждане на Северна скоростна тангента от км 0+000 до км 16+540“, който предстои да бъде одобрен от Европейската комисия.

Общо по програмата са рехабилитирани **277 км** от **общинската пътна мрежа**.

4. Подкрепа за градския транспорт в големите градове

В рамките на Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“, Операция 1.5 „Системи за устойчив градски транспорт“ по Оперативна програма „Регионално развитие“ са предвидени **403 млн. лв.** за развитието на интегриран градски транспорт в 7-те големи града на страната – София, Пловдив, Варна, Бургас, Плевен, Русе и Стара Загора. Акцентираще се върху създаване на по-ефективен и бърз градски транспорт с по-малко потребление на енергия, изграждане на по-достъпна вторична инфраструктура на обществените транспортни мрежи и въвеждане на природосъобразни видове градски транспорт. В Управляващия орган на ОПРР продължава своята работа специално създаденото **звено за подпомагане изпълнението на проектите за интегриран градски транспорт.**

- Проект за интегриран градски транспорт на община Бургас

Проект „Интегриран градски транспорт на Бургас“ е първият голям проект по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 по линия на ОПРР. Общият му размер възлиза на **131 млн. лв.**, от които – безвъзмездна финансова помощ **101 млн. лв.** и **30 млн. лв.** – собствен принос на община Бургас. Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е сключен на 26 ноември 2010 г. и е с продължителност 48 месеца. Проектът е одобрен от Европейската комисия на 16 август 2011 г. и предвижда **набор от мерки за модернизация на обществения транспорт и насърчаване на придвижването по алтернативни начини** (пеш или чрез велосипеди), както и **проучвания за бъдещи инвестиции**, които да надграждат постигнатите резултати.

Компоненти на проекта:

- Обновяване на подвижния състав и базите за поддръжка;
- Изграждане на централна автобусна спирка и обновяване на автобусни терминали;
- Въвеждане на нова оптимизирана и атрактивна автобусна маршрутна мрежа и на система за бърз автобусен транспорт;
- Изграждане на велоалеи и пешеходни надлези;
- Въвеждане на интегрирана електронна билетна система и система за информиране на пътниците в реално време по спирките и в автобусите;
- Единен център за контрол и управление на трафика, подпомаган от системи за видеонаблюдение и контрол на обществения транспорт;
- Светофарна уредба с приоритет за автобусите на градския транспорт.

Към 01.10.2013 г. по проекта са доставени 28 бр. дизелови съчленени автобуси и 39 бр. метанови автобуси за масовия градски транспорт. В процес на изготвяне са технически инвестиционни проекти за бърза автобусна линия, терминали и система от велосипедни алеи; за реконструкция и модернизация на автобусно депо и работилница, и дизел и метан станция и др.

- Проект за интегриран градски транспорт на гр. София

Проект „Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община“ е вторият голям проект по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 по линия на ОПРР. Общият му размер възлиза на **122 млн. лв.**, от които **98 млн. лв.** – безвъзмездна финансова помощ и 24 млн. лв. – собствен принос на Столична община. Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е сключен на 23 август 2011 г. и е с продължителност 36 месеца. Проектът е одобрен от Европейската комисия на 13 юни 2012 г. и предвижда **набор от мерки за подобряване качеството на обществения транспорт и насърчаване на екологично чист градски транспорт.**

Компоненти на проекта:

- Интелигентна система за контрол на трафика;
- Електронни информационни табла;
- Доставка на 50 бр. нови тролейбуса;
- Маркетингово и правно проучване за навеси на обществения транспорт;
- Модернизация на трамвайната линия по бул. „България“;
- Нова трамвайна линия от Семинарията до кв. „Дървеница“.

Към 01.10.2013 г. Столична община има сключени договори за доставка на 50 броя нови нископодови съчленени тролейбуса; за реконструкция на трамваен релсов път, контактна и кабелна мрежа по бул. „България“; за осъществяване на строителен надзор.

- Проекти за интегриран градски транспорт в петте големи града

За реализиране на проекти за модернизирание на градския транспорт в останалите пет големи града в България по ОПРР са предвидени средства в размер на **204 млн. лв.** Те са разпределени между петте града на базата на брой жители, население, ползващо градски транспорт и туристически поток. През юли и август 2012 г. са подписани договори с общините Плевен, Пловдив, Русе и Стара Загора, общият размер на проектите възлиза на **125,9 млн. лв.**, от които **112,5 млн. лв.** – безвъзмездна финансова помощ.

Компоненти на проектите за градски транспорт:

- Планиране на транспорта, с цел постигане на преход от използването на лични автомобили към обществен транспорт, велосипеди и ходене пеша;
- Интелигентна система за регулиране на трафика;

- Система за електронно таксуване;
- Екологичен подвижен състав от автобуси/тролейбуси;
- Подобряване и развитие на инфраструктурата на градския транспорт;
- Конфигуриране на пътищата с цел осигуряване на специални ленти с предимство.

- Проект за интегриран градски транспорт на гр. Варна

Проект „Подкрепа за интегриран градски транспорт на Варна“ е **третият голям** проект по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 по линия на ОПРР. Общият му размер възлиза на **114 млн. лв.**, от които **90 млн. лв.** – безвъзмездна финансова помощ и 23 438 605 лв. – собствен принос на община Варна. Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е сключен на 9 юли 2012 г. и е с продължителност 36 месеца. Проектът е одобрен от Европейската комисия на 17 декември 2012 г. и предвижда **реализирането на 10 компонента, съответстващи на основните стратегически цели на ОПРР за създаване на система за устойчив градски транспорт.**

Компоненти на проекта:

- Автоматизирана билетна система;
- Предимство на превозните средства за масов градски обществен транспорт (МГОТ) на кръстовищата;
- Система за информация на пътниците в реално време;
- Център за управление на МГОТ;
- BRT коридор;
- Подвижен състав;
- Съоръжения за колоездене;
- Подобрения на три крайни спирки;
- Подобрения на производствено- техническата база;
- Мерки за достъпност и подобряване на статичната информация на спирките на МГОТ.

Предстои община Варна да подпише договор за доставка на 70 бр. автобуси. Има сключен договор с консултант, който следва да изготви документация за възлагане на обществени поръчки и да подпомогне провеждането на процедури за избор на изпълнител.

5. Подкрепа за жилищната политика

- Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради

Оперативна програма „Регионално развитие“, посредством схема за безвъзмездна финансова помощ **„Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради“**, подпомага изпълнението на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради в 36 градски центрове. Схемата е публикувана на 18.07.2011 г., като представлява неразделна част от Националната жилищна стратегия и ще допринесе за дългосрочни подобрения на условията за живот в градовете. Конкретен бенефициент е дирекция „Обновяване на жилищни сгради“ към Министерство на регионалното развитие. Общата стойност на проекта възлиза на **65 млн. лв.**, от които **50 млн. лв.** безвъзмездна финансова помощ. До 75 % от стойността на бюджета за енергийно обновяване за всяка одобрена за финансиране по проекта сграда ще бъдат безвъзмездна финансова помощ, 25 % ще се осигуряват със собствени или заемни средства от етажната собственост. В рамките на проекта е предвидено изпълнение на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради в 36 градски центрове, които обхващат извършване на обследвания за енергийна ефективност и внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградите (топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване).

Към 01.10.2013 г. са подадени общо 341 заявления за интерес и подкрепа от 32 града. Одобрени са 198 сгради, за които се изготвят индикативни бюджети за обновяването. Получени са 29 заявления за финансова помощ и изпълнение на обновяване за енергийна ефективност и са сключени 20 споразумения за финансова помощ. В зависимост от етапа на изпълнение на дейностите на сградите се изготвят техническо обследване, обследване за енергийна ефективност и работен проект. Налице са първите 2 сгради с вече одобрени работни проекти и издадени разрешения за строеж.

- Подкрепа за създаване на инструмент за финансов инженеринг Фонд за жилищно обновяване.

През март 2012 г., след процедура по Закона за обществените поръчки, е сключен договор с „Корпоративна търговска банка“ АД за създаване на Фонд за жилищно обновяване (ФЖО) с бюджет от 12,467 млн. лв. от ОПРР и 1 млн. лв. съфинансиране от КТБ АД. ФЖО е инструмент за финансов инженеринг за предоставяне на заеми/банкови гаранции, които собствениците на жилища в многофамилни жилищни сгради могат да използват за осигуряване на финансово самоучастие в процеса по обновяване на масовия жилищен фонд в България.

Преди

След

6. Подкрепа за социални жилища за маргинализирани групи

В изпълнение е схема **“Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”**, обявена на 30.08.2011 г. с бюджет **16 млн. лв.** Тя е насочена към осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на групи в неравностойно положение чрез обновяване и промяна на предназначението на съществуващи сгради, собственост на публични власти или сдружения с нестопанска цел. Схемата ще допринесе за социалното включване на хора в неравностойно и уязвимо положение чрез повишаване на техния жизнен стандарт и общо подобряване на качеството на жилищния фонд на градските общности. В процес на изпълнение са 3 договора на общините Видин, Девня и Дупница с общ размер на предоставената БФП **10,2 млн. лв.** Проектите целят създаване на пилотни модели за осигуряване на съвременни социални жилища и за трайно и устойчиво решаване на проблемите в тази сфера.

7. Съвместна европейска инициатива JESSICA

Инициативата JESSICA е насочена към подпомагане на устойчивото и интегрирано градско развитие. В България JESSICA се осъществява от ОПРР посредством Холдингов фонд, управляван от Европейската инвестиционна банка, чрез два Фонда за градско развитие (ФГР), които финансират проекти за публично-частно партньорство и други проекти за градско развитие на територията на гр. София и шестте големи града – Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Стара Загора и Плевен.

„Фонд за устойчиво градско развитие на София“ ЕАД предоставя нисколихвени заеми, гаранции и дялово участие за проекти на територията на град София. Размерът на средствата за инвестиране от Фонда в проекти за градско развитие е **49,2 млн. лв.**, в това число 24,6 млн. лв. от ОПРР и 24,6 млн. лв. от фонд мениджъра.

„Регионален фонд за градско развитие“ АД предоставя нисколихвени заеми и дялово участие за проекти на територията на шестте големи града. Размерът на средствата за инвестиране от Фонда в проекти за градско развитие е **110,7 млн. лв.**, в това число 36,9 млн. лв. от ОПРР и 73,8 млн. лв. съфинансиране от фонд мениджъра.

Фондовете за градско развитие работят по широко портфолио от потенциални проекти за финансиране с нисколихвени кредити по инициативата JESSICA.

Към 20.09.2013 г. първите проекти, одобрени за финансиране от фондовете за градско развитие по JESSICA, ще получат кредити на обща стойност 12,9 млн. лв., като инвестициите са предвидени за проекти за:

- Реконструкция и капиталов ремонт на „Женски пазар“ в гр. София;
- Възстановяване и реконструкция на пазар „Връбница“ в гр. София;
- Реконструкция на Централния общински пазар в гр. Стара Загора;
- Преустрояване на бивш подземен обект с отбранително предназначение (бомбоубежище) в увеселителен атракцион „Подземен град“ в гр. Бургас.

8. Развитие на културната инфраструктура – ключови проекти на Министерство на културата

Министерството на културата има сключени **18 договора** на обща стойност на БФП **49 млн. лв.** за реконструиране и обновяване на културни обекти с национално значение като Националния музееен комплекс, Базилика „Света София“, Сатиричен театър „Алеко Константинов“ – гр. София и др. Приключени са 14 проекта, с което са обновени и модернизирани сгради на 3 театъра – „Адриана Будевска“ – гр. Бургас, „Ст. Бъчваров“ – гр. Варна и Сатиричен театър „Алеко Константинов“ – гр. София; 3 опери – Русенската опера, Оперно-филхармонично дружество – гр. Русе и Оперно-филхармонично дружество – гр. Бургас; 3 музея – Национален музей на българското изобразително изкуство, Национален политехнически музей – гр. София, Архитектурен музей „Св. София“ и една концертна зала – Концертен комплекс „България“.

Предоставени са **32 млн. лв. по 10 договора** за подкрепа развитието на недвижими културни ценности с национално и световно значение като Античен културно-комуникационен комплекс „Сердика“ (т.нар. „Ларго“), Национален историко-археологически резерват „Плиска“, Исторически резерват „Трапезица“ в гр. Велико Търново, „Червената църква“ край гр. Перуцица. Приключени са 4 проекта, като са подобрени туристически атракции – недвижими културни ценности и свързаната с тях инфраструктура – „Ески джамия и музей на религиите“ – гр. Стара Загора, Църква „Св. Георги“ – с. Арбанаси, Римска крепост „Сексагинта Приста“ – гр. Русе и Кръстатата казарма (Етнографска експозиция) – гр. Видин.

9. Подкрепа за развитие на туристически атракции в общини

В рамките на 2 схеми по ОПРР се финансират 60 проекта, които целят да подобрят състоянието на културни ценности и природни забележителности на територията на общините чрез комплекс от мерки за развитие на интегриран туристически продукт – съчетание от инфраструктурни, маркетингови и консервационни дейности. Одобрените проекти са с обща стойност на БФП 193 млн. лв. Подкрепа получават някои от знаковите забележителности на страната, като приносът на ОПРР ще спомогне за повишаване на тяхната привлекателност:

- Старият град на Несебър – община Несебър;
- Мадарският конник и Шуменската крепост – община Шумен;
- Археологически комплекс Перперикон – община Кърджали;
- Древната българска столица Велики Преслав – община Велики Преслав;
- Белоградчишката крепост – община Белоградчик;
- Асеновата крепост – община Асеновград;
- Остров „Света Анастасия“ – община Бургас;
- Архитектурно-етнографски комплекс „Етър“ и Архитектурно-исторически резерват с. Боженци – община Габрово;
- Музеят на София с активно присъствие на минерална вода – Столична община;
- Пещерата Леденика – община Враца;
- Археологическият резерват на град Хисаря – община Хисаря.

10. Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите

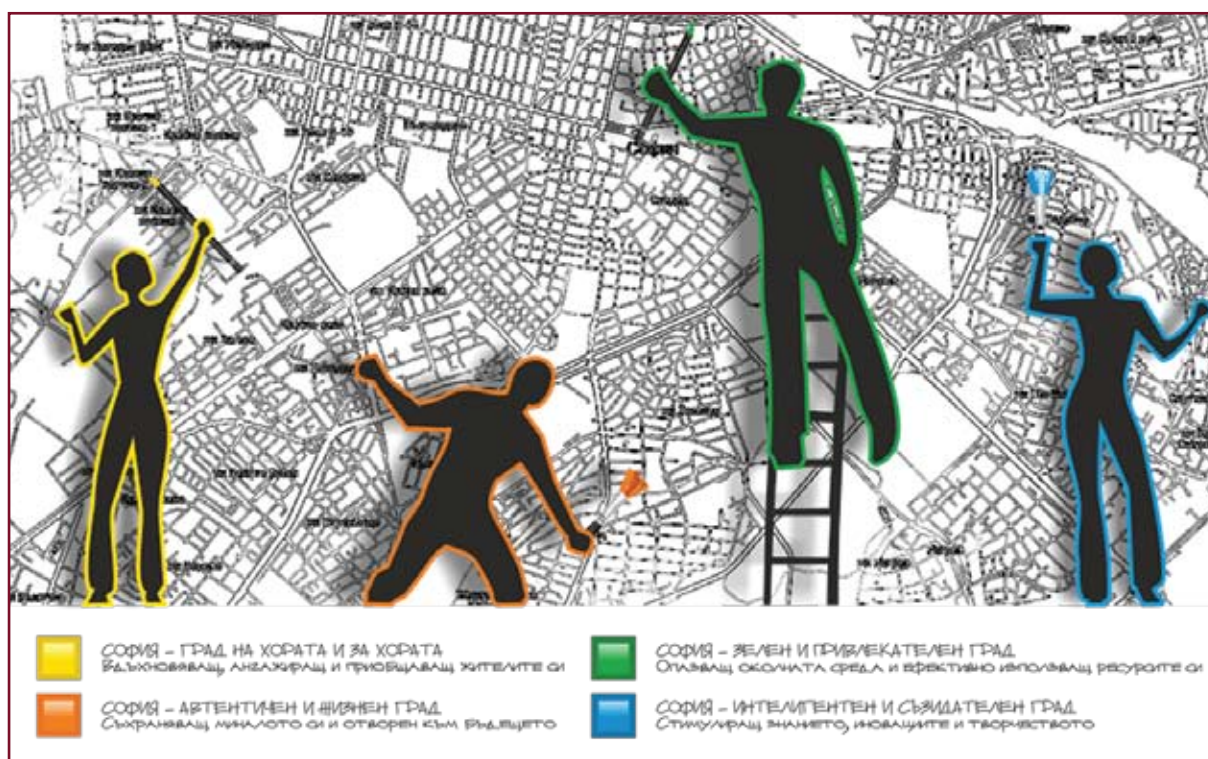
Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 подкрепя развитието на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите чрез 2 схеми в рамките на Операция 3.2 „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите“. Бенефициенти по схемите са общини на територията на цялата страна. Дейностите, които се подкрепят, са насочени към дестинации със значителен туристически потенциал, популяризиращи природното, културно и историческо наследство. В процес на изпълнение са 39 договора с обща стойност на БФП 17,7 млн. лв.

11. В подкрепа на следващия програмен период

През март 2012 г. е обявена схема – „В подкрепа на следващия програмен период“. Тя се реализира в рамките на Операция 5.3 „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР“ по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“. Кандидатстването по схемата се извърши изцяло по електронен път чрез Електронния модул на ИСУН. Схемата е насочена към изготвяне на работни инвестиционни проекти, с които бенефициентите ще имат възможност да кандидатстват за финансиране през следващия програмен период 2014-2020 г. Бюджетът на схемата възлиза на **27,5 млн. лв.**, като допустими кандидати са 36 общини – центрове на градски агломерации. В изпълнение са 35 договора с обща стойност на БФП 26,3 млн. лв.

В процес на оценка от междуведомствена работна група са 36 интегрирани плана за градско възстановяване и развитие на градовете – центрове на агломерационни ареали.

ИПГВР – София

ПРОГРАМЕН ПЕРИОД 2014-2020 Г

Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. е първата оперативна програма в Европейския съюз, преминала неформално съгласуване с Европейската комисия, което значително подпомогна процеса по разработване и подобряване качеството на стратегическия документ. От ключово значение за постигане на напредък в подготовката на оперативната програма и отразяването на промените, налагащи се във връзка с проекта на Споразумение за партньорство и адресиране на препоръките и коментарите на службите на Европейската комисия на 16.09.2013 г. беше проведено девето заседание на тематичната работна група за разработване на ОПРР. Бяха взети няколко решения от стратегическо значение, които ще подкрепят успешното договаряне и последващото изпълнение на програмата. С цел осигуряване на разграничаване и по-добра координация с Програмата за развитие на селските райони, се предвижда разширяване на териториалния обхват в рамките на общинската територия за инвестициите в общинска образователна и социална инфраструктура и зони с потенциал за икономическо развитие в размер до 20 % от определените бюджети за всеки един град. Одобрен е и обхватът и съдържанието на оперативната програма, въз основа на което е разработен трети официален вариант на ОПРР и предстои внасянето му за втори кръг на неформално съгласуване с Европейската комисия.

Проектът на Оперативна програма „Региони в растеж“ за програмен период 2014-2020 г. предвижда подкрепа за следните приоритетни направления:

Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие“

Приоритетна ос 2: „Държавна образователна инфраструктура“

Приоритетна ос 3: „Регионална здравна инфраструктура“

Приоритетна ос 4: „Регионална социална инфраструктура“

Приоритетна ос 5: „Регионален туризъм“

Приоритетна ос 6: „Регионална пътна инфраструктура“

Приоритетна ос 7: „Превенция на риска“

Приоритетна ос 8: „Техническа помощ“

Оперативната програма се изготвя в съответствие и в подкрепа на изпълнението на два национални документа за развитието на България до 2020 г. – Национална програма за развитие „България 2020“ и Национална програма за реформи 2012-2020 г. Програмата е в съответствие и с Националната стратегия за регионално развитие, и Националната концепция за пространствено развитие.

Доразвивайки и надграждайки постигнатото през сегашния програмен период и във връзка със засилване ролята на градското развитие за постигане на целите на кохезионната политика, основен приоритет и през периода 2014-2020 г. ще бъде устойчиво и интегрирано градското развитие. Приоритетът ще бъде изпълняван в рамките на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР) на 67 града, определени за конкретни бенефициенти по Приоритетната ос 1, за прилагане в тях на целенасочена държавна политика за градско развитие. Предвид стратегическия фокус на ОПРР 2014-2020 г., насочен към градско развитие в този приоритет е фокусиран около 62 % от финансовия ресурс на програмата. В рамките на първата приоритетна ос ще бъде подкрепено изпълнението на 5 инвестиционни

приоритета, включващи списък от примерни дейности за реализация. Индикативните дейности са свързани с интервенции в общинска образователна инфраструктура, културна, спортна и социална инфраструктура, подобряване на градската среда, енергийна ефективност в административни и жилищни сгради, интегриран градски транспорт, зони с потенциал за икономическо развитие.

Втори, трети и четвърти приоритет на бъдещата оперативна програма ще бъдат насочени съответно към ефективното изпълнение на инвестиции в държавна образователна, регионална здравна и социална инфраструктура, като ще се финансират инвестиции извън обхвата на интервенциите по интегрираните планове. По този начин ще се подкрепят секторните политики, които имат ясно регионално въздействие и надхвърлят градското измерение. Потенциалната подкрепа ще осигури допълняемост на реализираните общински мерки, интегрирано развитие и добавена стойност за интервенираната територия. Концепцията по ОПРР е насочена към осъществяване на мерки за обновяване, модернизация и реконструкция на предварително дефинирани проекти от съответната инфраструктура, на база разработена методология за приоритизация и наличие на стратегическа рамка за развитие на сектора.

С отделна приоритетна ос ще се подпомага регионален туризъм, чрез който опазването, популяризирането и развитието на културното и природно наследство ще бъдат стимулирани и подкрепяни като приоритетни инвестиции. Основните дейности, които ще бъдат осъществявани са свързани с развитие на природни, културни и исторически атракции и религиозни обекти от национално и световно значение, и развитието на регионален маркетинг. Развитието на регионалния туризъм и използването на местния икономически потенциал е основен инструмент за създаване на нови форми на заетост в регионите и постигане на устойчив икономически растеж.

Регионалната пътна инфраструктура е изведена като приоритет от национално и регионално значение. Инвестициите ще бъдат насочени към първокласни, второкласни (извън Трансевропейската транспортна мрежа) и третокласни пътища. Ще бъдат финансирани пътни отсечки от национално и регионално значение, предварително определени на базата на разработени пътна стратегия до 2020 г. и методология за приоритизирането им от Агенция „Пътна инфраструктура“. ОПРР ще подкрепи и сектора с приоритетна ос, насочена към превенция на риска от свлачища. По приоритетна ос „Техническа помощ“ финансовият ресурс е насочен към укрепване и повишаване на административния и институционалния капацитет на Управляващия орган и бенефициентите за успешното управление и изпълнение на оперативна програма „Региони в растеж“.

През следващия програмен период ще се доразвие и надгради използването на финансови инструменти. Проекти от типа JESSICA ще бъдат приложими по отношение на устойчивото градско развитие и туризма, като се планира разширение на териториалния обхват до 67 града в страната и значително увеличение на финансовия ресурс, заделен за възвръщаеми инвестиции по ОПРР. Това ще разшири значително потенциалните възможности за формиране на публично-частни партньорства и за финансиране на инициативи на бизнеса, които имат социално-икономически ефект и принос към целите на ОПРР 2014-2020 г.

Резултатите от изпълнението на ОПРР се очаква да имат положително въздействие върху процесите на регионалното развитие в страната, като представляват подкрепа за противодействие на последиците от глобалната финансова и икономическа криза. В тази връзка програмата е насочена към преодоляване на изоставането в развитието на българските региони, чрез инвестиции стимулиращи генерирането на растеж и на работни места.

**Министерство на регионалното развитие
ГД „Програмиране на регионалното развитие“**

гр. София 1303
бул. „Тодор Александров“ № 109
тел.: +359 2 / 9405 439
факс: +359 2 / 9405 383
e-mail: oprd@mrrb.government.bg
www.bgregio.eu
www.mrrb.government.bg

Отдел „Южен централен район“, МРР

гр. Пловдив 4000
ул. „Богомил“ № 31, ет. 4
тел.: +359 32 / 630 238
e-mail: jmollov@mrrb.government.bg

Отдел „Северозападен район“, МРР

гр. Видин 3700
ул. „Цар Симеон Велики“ № 69А, ет. 4
тел.: +359 94 / 601 145
e-mail: bvoycheva@mrrb.government.bg

Отдел „Североизточен район“, МРР

гр. Варна 9000
ул. „Преслав“ № 51, ет. 2
тел.: +359 52 / 625 721
e-mail: adoncheva@mrrb.government.bg

Отдел „Северен централен район“, МРР

гр. Русе 7000
пл. „Свобода“ № 6, ет. 6
тел.: +359 82 / 830 768
e-mail: tkuleva@mrrb.government.bg

Отдел „Югозападен район“, МРР

гр. София 1303
бул. „Тодор Александров“ № 109
тел. +359 2 / 9405 388
e-mail: igeorgieva@mrrb.government.bg

Отдел „Югоизточен район“, МРР

гр. Бургас 8000
бул. „Стефан Стамболов“ № 120, ет. 5
тел.: +359 56 / 810 427
e-mail: n.nikolov@mrrb.government.bg

**Оперативна програма
Регионално развитие 2007-2013**

Инвестираме във Вашето бъдеще!

Изготвено по проект: BG161PO001/5-01/2008/056
"Изработване и разпространение на информационни
материали за Оперативна програма "Регионално
развитие" 2007-2013 г. (ОПРР)" Приоритетна ос 5:
„Техническа помощ" на ОПРР. Проектът се финансира
от Европейския фонд за регионално развитие и от
държавния бюджет на Република България.